

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร” ได้ผลสรุป ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นคณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการกลางหมู่บ้าน และผู้นำหมู่บ้าน ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา (ป.4, ป.6) มากที่สุด จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่เกิน 5,000 บาท มากที่สุด จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 71.90 อาศัยอยู่ใน บ้านบึงโนโน หมู่ 5 ตำบลโคกสี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 บ้านพันนา หมู่ 1 ตำบลพันนา จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 บ้านโคกสำราญ หมู่ 5 ตำบลหนองหลวง จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 บ้านคำสะอาด หมู่ 1 ตำบลคำสะอาด จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 บ้านโคกสวรรค์ หมู่ 6 ตำบลบงเหนือ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 บ้านค้อ หมู่ 5 ตำบลโพธิ์สูง จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 และบ้านโคกหลวง หมู่ 6 ตำบลธาตุทอง จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29

2. การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในเขต อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$) เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า มีส่วนร่วมในระดับมาก ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านร่วมรับ ผลประโยชน์ ($\bar{X} = 3.81$) รองลงมาคือ ด้านร่วมคิดร่วมตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.77$) ส่วนด้านที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านร่วมติดตามและประเมินผล ($\bar{X} = 3.56$) โดยสามารถสรุปผล ในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

2.1 ด้านร่วมคิดร่วมตัดสินใจ พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมในระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การประชุมประชาคมเพื่อวางแผนพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมาคือการเผยแพร่ข่าวสารการประชุมเพื่อวางแผนการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การตัดสินใจเพื่อใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2.2 ด้านร่วมดำเนินการปฏิบัติ พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การช่วยเหลือในการระดมกำลังคนเข้ามาร่วมโครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง มีส่วนร่วมในระดับมาก รองลงมาคือการให้ความร่วมมืออำนวยความสะดวกในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการมีส่วนร่วมในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การเสนอข้อจัดตัวแทนประชาคมเข้าร่วมเป็นกรรมการจัดซื้อจัดจ้างตามโครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง

2.3 ด้านร่วมรับผลประโยชน์ พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมในระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การรับผลประโยชน์จากโครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น รองลงมาคือการรับผลประโยชน์จากโครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการส่งเสริมความเป็นอยู่ของประชาชน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การรับผลประโยชน์จากโครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

2.4 ด้านร่วมติดตามและประเมินผล พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การประเมินประสิทธิผลหรือความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง มีส่วนร่วมในระดับมาก รองลงมาคือการประเมินผลแผนพัฒนาโดยรวมหลังจากเสร็จสิ้นโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละโครงการ มีส่วนร่วมในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การตรวจสอบการตรวจรับงานจ้าง ตามโครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง

3. ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของคณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการกลางหมู่บ้าน และผู้นำหมู่บ้าน ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร มีคะแนนเฉลี่ยรวม = 10.81 จากคะแนนเต็ม 15 คะแนน แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการกลางหมู่บ้าน และผู้นำหมู่บ้าน ที่อาศัย

อยู่ในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในระดับมาก

ข้อคำถามที่ตอบถูกมากที่สุด ร้อยละ 100.00 มีจำนวน 7 ข้อ ได้แก่ ข้อ 2 เป้าหมายของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ เพื่อให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง และ ข้อ 8 วัตถุประสงค์หลักของเศรษฐกิจพอเพียง คือ เพื่อให้บุคคลสามารถพึ่งพาตนเองได้โดยไม่เบียดเบียนผู้อื่น รองลงมาคือ ตอบถูกร้อยละ 99.05 จำนวน 1 ข้อ คือ ข้อ 12 เศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักในการดำเนินชีวิตแบบทางสายกลาง ตอบถูกร้อยละ 98.57 จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การดำรงชีวิตอยู่อย่างพออยู่พอกิน และข้อ 5 พยายามทำทุกอย่างด้วยตนเองแม้จะทำได้ไม่ดี คือ ความหมายของการพึ่งตนเอง ส่วนข้อที่ตอบถูกน้อยที่สุด คือ ข้อ 7 มีความละเอียดรอบคอบ เป็นคุณธรรมด้านที่มีความสำคัญกับหลักเศรษฐกิจ พอเพียงมากที่สุด ตอบถูกร้อยละ 7.62

4. สัมฤทธิผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ามีสัมฤทธิผลอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการลดรายจ่าย ($\bar{X} = 4.21$) รองลงมาคือ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ($\bar{X} = 4.01$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.79$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีสัมฤทธิผลอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สมาชิกในครัวเรือนประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดีงาม ห่างไกลอบายมุข รองลงมาคือ ทุกครัวเรือนในหมู่บ้านมีการปลูกพืชผักสวนครัวไว้กินเอง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ หมู่บ้านมีการสืบทอดและใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การบันทึกภูมิปัญญาไว้ในรูปแบบต่าง ๆ

5. ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของสัมฤทธิผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ตามระดับการศึกษา รายได้ และหมู่บ้านที่อยู่อาศัย สามารถสรุปผลได้ดังนี้

5.1 ตามระดับการศึกษา พบว่า สัมฤทธิผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการเอื้ออาทร มี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการเรียนรู้ และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 จำนวน

1 ด้าน คือ ด้านการเพิ่มรายได้ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยโดยใช้วิธีของเซฟเฟ (Scheffe's test) พบว่า

5.1.1 สัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 คู่ คือ ผู้ที่มีการศึกษาในระดับอนุปริญญาขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในภาพรวม สูงกว่าผู้ที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา

5.1.2 สัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ด้านการเพิ่มรายได้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ 1) ผู้ที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการเพิ่มรายได้ สูงกว่า ผู้ที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา และ 2) ผู้ที่มีการศึกษาในระดับอนุปริญญาขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการเพิ่มรายได้ สูงกว่า ผู้ที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา

5.1.3 สัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ด้านการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ 1) ผู้ที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการเรียนรู้ สูงกว่า ผู้ที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา และ 2) ผู้ที่มีการศึกษาในระดับอนุปริญญาขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการเรียนรู้ สูงกว่า ผู้ที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา

5.1.4 สัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 คู่ คือ ผู้ที่มีการศึกษาในระดับอนุปริญญาขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สูงกว่า ผู้ที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา

5.1.5 สัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ด้านการเอื้ออาทรย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 คู่ คือ ผู้ที่มีการศึกษาในระดับอนุปริญญาขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ

สัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการเอื้ออาทรย์ สูงกว่า ผู้ที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา

5.2 ตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า สัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการเรียนรู้ และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการลดรายจ่าย และด้านการเอื้ออาทรย์ และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการเพิ่มรายได้ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยโดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test) พบว่า

5.2.1 สัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ คือ 1) ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001-10,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในภาพรวม สูงกว่าผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่เกิน 5,000 บาท และ 2) ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 บาท ขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในภาพรวม สูงกว่าผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่เกิน 5,000 บาท

5.2.2 สัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ด้านการลดรายจ่าย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ คือ 1) ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001-10,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการลดรายจ่าย สูงกว่าผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่เกิน 5,000 บาท และ 2) ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 บาท ขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการลดรายจ่าย สูงกว่าผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่เกิน 5,000 บาท

5.2.3 สัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ด้านการเพิ่มรายได้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ คือ 1) ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001-10,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการเพิ่มรายได้

สูงกว่าผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่เกิน 5,000 บาท และ 2) ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 บาท ขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการเพิ่มรายได้ สูงกว่าผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่เกิน 5,000 บาท

5.2.4 สัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ด้านการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 คู่ คือ ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 บาท ขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการเรียนรู้ สูงกว่าผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่เกิน 5,000 บาท

5.2.5 สัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ คือ ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 บาท ขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สูงกว่าผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่เกิน 5,000 บาท

5.2.6 สัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ด้านการเอื้ออาทรย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 คู่ คือ ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 บาท ขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการเอื้ออาทรย์ สูงกว่าผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่เกิน 5,000 บาท

5.3 ตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ พบว่า สัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ทั้งในภาพรวม และรายได้ทุกด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยโดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test) พบว่า

5.3.1 สัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 คู่ ได้แก่ 1) ผู้ที่อาศัยอยู่ในบ้านโคกสำราญ หมู่ 5 ตำบลหนองหลวง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในภาพรวม สูงกว่าผู้ที่มีอาศัยอยู่ในบ้านบึงโนน หมู่ 5 ตำบลโคกสี 2) ผู้ที่อาศัยอยู่ในบ้านคำสะอาด หมู่ 1 ตำบลคำสะอาด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในภาพรวม สูงกว่าผู้ที่มีอาศัยอยู่ในบ้านบึงโนน หมู่ 5 ตำบลโคกสี และ 3) ผู้ที่อาศัยอยู่ในบ้านโคกหลวง หมู่ 6

พัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สูงกว่าผู้ที่มีอาศัยอยู่ในบ้านคำสะอาด หมู่ 1 ตำบลคำสะอาด

5.3.7 สัมฤทธิผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ด้านการเอื้ออารีย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 10 คู่ ได้แก่ 1) ผู้ที่มีอาศัยอยู่ในบ้านบึงโนน หมู่ 5 ตำบลโคกสี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสัมฤทธิผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการเอื้ออารีย์ สูงกว่าผู้ที่มีอาศัยอยู่ในบ้านโคกสำราญ หมู่ 5 ตำบลหนองหลวง 2) ผู้ที่มีอาศัยอยู่ในบ้านบึงโนน หมู่ 5 ตำบลโคกสี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสัมฤทธิผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการเอื้ออารีย์ สูงกว่าผู้ที่มีอาศัยอยู่ในบ้านคำสะอาด หมู่ 1 ตำบลคำสะอาด 3) ผู้ที่มีอาศัยอยู่ในบ้านบึงโนน หมู่ 5 ตำบลโคกสี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสัมฤทธิผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการเอื้ออารีย์ สูงกว่าผู้ที่มีอาศัยอยู่ในบ้านโคกหลวง หมู่ 6 ตำบลธาตุทอง 4) ผู้ที่มีอาศัยอยู่ในบ้านพันนา หมู่ 1 ตำบลพันนา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสัมฤทธิผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการเอื้ออารีย์ สูงกว่าผู้ที่มีอาศัยอยู่ในบ้านโคกหลวง หมู่ 6 ตำบลธาตุทอง 5) ผู้ที่มีอาศัยอยู่ในบ้านโคกสวัสดิ์ หมู่ 6 ตำบลบงเหนือ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสัมฤทธิผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการเอื้ออารีย์ สูงกว่าผู้ที่มีอาศัยอยู่ในบ้านโคกสำราญ หมู่ 5 ตำบลหนองหลวง 6) ผู้ที่มีอาศัยอยู่ในบ้านค้อ หมู่ 5 ตำบลโพนสูง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสัมฤทธิผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการเอื้ออารีย์ สูงกว่าผู้ที่มีอาศัยอยู่ในบ้านโคกสำราญ หมู่ 5 ตำบลหนองหลวง 7) ผู้ที่มีอาศัยอยู่ในบ้านโคกสวัสดิ์ หมู่ 6 ตำบลบงเหนือ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสัมฤทธิผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการเอื้ออารีย์ สูงกว่าผู้ที่มีอาศัยอยู่ในบ้านคำสะอาด หมู่ 1 ตำบลคำสะอาด 8) ผู้ที่มีอาศัยอยู่ในบ้านค้อ หมู่ 5 ตำบลโพนสูง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสัมฤทธิผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการเอื้ออารีย์ สูงกว่าผู้ที่มีอาศัยอยู่ในบ้านคำสะอาด หมู่ 1 ตำบลคำสะอาด 9) ผู้ที่มีอาศัยอยู่ในบ้านโคกสวัสดิ์ หมู่ 6 ตำบลบงเหนือ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสัมฤทธิผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการเอื้ออารีย์ สูงกว่าผู้ที่มีอาศัยอยู่ในบ้านโคกหลวง หมู่ 6 ตำบลธาตุทอง และ 10) ผู้ที่มีอาศัยอยู่ในบ้านค้อ หมู่ 5 ตำบลโพนสูง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสัมฤทธิผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการเอื้ออารีย์ สูงกว่าผู้ที่มีอาศัยอยู่ในบ้านโคกหลวง หมู่ 6 ตำบลธาตุทอง

6. การมีส่วนร่วมของประชาชน มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร โดยมีค่าความสัมพันธ์ (R) เท่ากับ .694 และยังพบว่า อิทธิพลของการมีส่วนร่วมของประชาชน สามารถพยากรณ์ระดับ

สัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 48.20 ส่วนอีกร้อยละ 51.80 เกิดจากอิทธิพลของตัวแปรอื่น ๆ เมื่อพิจารณาค่านัยสำคัญทางสถิติ (Significant) เป็นรายได้พบว่า

6.1 การมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านร่วมคิดร่วมตัดสินใจ มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00

6.2 การมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านร่วมดำเนินการปฏิบัติ มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.3 การมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านร่วมรับผลประโยชน์ มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00

7. ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของคณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการกลางหมู่บ้าน และผู้นำ ไม่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

8. แนวทางในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการกลางหมู่บ้าน และผู้นำหมู่บ้าน ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ได้แก่ หน่วยงานราชการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาลงพื้นที่จัดอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง การเพิ่มผลผลิตให้กับภาคครัวเรือนเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชนให้มากขึ้น และควรสนับสนุนงบประมาณสำหรับการทำกิจกรรมของหมู่บ้าน/ชุมชนในการน้อมรับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาชุมชนด้านต่าง ๆ ให้เพียงพอ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร จำแนกตามตามระดับการศึกษา พบว่าสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน คือ

ด้านการเอื้ออารีย์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการเรียนรู้ และด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการเพิ่มรายได้ โดยคณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการกลางหมู่บ้าน และผู้นำหมู่บ้าน ที่มีการศึกษาในระดับอนุปริญญาขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง สูงกว่าผู้ที่มีการศึกษาในระดับอื่น ๆ

จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า สัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการเรียนรู้ และด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการลดรายจ่าย และด้านการเอื้ออารีย์ และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการเพิ่มรายได้ โดยคณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการกลางหมู่บ้าน และผู้นำหมู่บ้าน ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 บาท ขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง สูงกว่าผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนในระดับอื่น ๆ

และจำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ พบว่า สัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ทั้งในภาพรวม และรายได้ทุกด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00

ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า อาจเป็นเพราะว่า คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการกลางหมู่บ้าน และผู้นำหมู่บ้าน ที่มีการศึกษาสูงจะมีมุมมอง ความคิดเห็น เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าคนที่มีการศึกษาน้อยกว่า เนื่องจากการศึกษาจะทำให้เกิดการพัฒนาศติปัญญาทำให้คนที่มีการศึกษาสูงสามารถเรียนรู้ และรับรู้ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการกลางหมู่บ้าน และผู้นำหมู่บ้านที่มีรายได้มากกว่าส่วนมากมักเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ มีความเชี่ยวชาญ และมีทักษะส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจในการนำและการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มากกว่าผู้ที่มีความรู้ที่น้อยกว่า และสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ต่างกัน ก็ย่อมจะทำให้ คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการกลางหมู่บ้าน และผู้นำหมู่บ้าน ในแต่ละหมู่บ้านมีมุมมอง ความคิดเห็น เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาหมู่บ้านของตนเองแตกต่างกันด้วย

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ จำเนียร ชุณหโสภาค และคณะ (2551, บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาศักยภาพด้านความรู้เศรษฐกิจพอเพียงของผู้นำชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัย พบว่า (1) ประชาชนในชุมชนการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกัน มีการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในระดับที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) ประชาชนในชุมชนที่มีระดับการพัฒนาแตกต่างกันมีระดับความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกัน กล่าวคือชุมชนที่มีการพัฒนาระดับดี จะมีระดับความรู้สูงกว่าชุมชนการพัฒนาระดับปานกลางและชุมชนที่มีการพัฒนาระดับพอใช้ และชุมชนที่มีการพัฒนาระดับปานกลางจะมีระดับความรู้สูงกว่าชุมชนที่มีการพัฒนาระดับพอใช้ (3) ประชาชนในชุมชนที่มีระดับการพัฒนาแตกต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับจุดแข็งจุดอ่อน และปัจจัยเอื้อในการพัฒนาชุมชนแตกต่างกัน กล่าวคือ ชุมชนที่มีการพัฒนาระดับดี จะมีการรับรู้สูงกว่าชุมชนที่มีการพัฒนาระดับปานกลางและชุมชนที่มีการพัฒนาระดับพอใช้ และชุมชนที่มีระดับการพัฒนาในระดับปานกลางจะมีการรับรู้ สูงกว่าชุมชนที่มีการพัฒนาระดับพอใช้ ทั้งนี้มีเพียงประเด็นการรับรู้เกี่ยวกับอุปสรรคในการพัฒนาชุมชนของตนเองที่พบว่าชุมชนที่มีการพัฒนาระดับพอใช้จะมีการรับรู้ สูงกว่าชุมชนที่มีการพัฒนาระดับปานกลางและชุมชนที่มีการพัฒนาระดับดี และ (4) การอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านความรู้เศรษฐกิจพอเพียงมีประสิทธิผลทำให้ผู้นำชุมชนที่เข้ารับการอบรมมีความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัฐนันท์ พงศ์วิริทธิ์ธร (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ทักษะของชาวชุมชนต่อโครงการพัฒนาหมู่บ้าน ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของอำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ การทดสอบสมมติฐาน พบว่า ชาวชุมชนที่มีเพศ อายุ ระดับ การศึกษาสูงสุด สถานที่พักอาศัย ระยะเวลาที่พักอาศัยในชุมชน รายได้เฉลี่ยต่อปี แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวนารถ เล็กเลอลินธุ์ (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ความรู้ความเข้าใจและการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้ โดยประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพ ต่างกัน จะมีการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทุก ๆ ด้านแตกต่างกัน ยกเว้น ประชาชนที่มีเพศ และสถานภาพสมรสที่แตกต่างกัน แต่มีการประยุกต์ใช้ไม่แตกต่างกัน

2. การมีส่วนร่วมของประชาชน มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร โดยมีค่าความสัมพันธ์ (R) เท่ากับ .694 และยังพบว่า อิทธิพลของการมีส่วนร่วมของประชาชน สามารถพยากรณ์ระดับ

สัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 48.20 ส่วนอีกร้อยละ 51.80 เกิดจากอิทธิพลของตัวแปรอื่น ๆ

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน ย่อมจะส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร เป็นอย่างมาก เพราะหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน ถือเป็นกระบวนการที่มีส่วนช่วยให้การสื่อสารหรือการแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างสมาชิกในชุมชนเป็นไปได้โดยสะดวกขึ้น หากสมาชิกของชุมชนมีส่วนร่วมในการติดต่อสื่อสาร พูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ตลอดจนมีส่วนร่วมกันทำกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งการมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกคนภายในชุมชนนี้เอง จะเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนพลังภายในชุมชนให้กลายเป็น “ชุมชนเข้มแข็ง” การพัฒนาชุมชนต้องอาศัยหลักการมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นหลักการที่เน้นความสำคัญของประชาชน ชาวบ้าน หรือสมาชิกในชุมชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในทุกขั้นตอนของการพัฒนา ไม่ว่าจะเป็นการวางแผน การดำเนินการตามแผน การติดตามประเมินผล และการรับผลประโยชน์จากการพัฒนานั้น

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุชา พิมายนอก (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านน้ำซับ ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านน้ำซับ ได้แก่ ปัจจัยภายนอกชุมชน เช่น การสนับสนุน ช่วยเหลือจากภาครัฐในการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การสนับสนุนงบประมาณ การจัดหาตลาดรองรับผลิตภัณฑ์ของชุมชน การสนับสนุน ช่วยเหลือ และความร่วมมือจากปัจจัยภายในชุมชน เช่น การมีส่วนร่วมสมทบทุนเงินลงทุน เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินการกิจกรรมพัฒนาชุมชน การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การสร้างเครือข่ายระหว่างคนในชุมชนในการทำกิจกรรมและพัฒนาอาชีพ โดยปัจจัยทั้งสองมีความสัมพันธ์ค่อนข้างมากกับความสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราโมทย์ มลคล้า และคณะ (2553, หน้า 89-100) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของผู้นำครอบครัวในเขตปกครองท้องที่ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม พบว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือโครงการที่เกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ความรู้เกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากหน่วยงานของรัฐ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของผู้นำ

ครอบครัวในเขตปกครองท้องถิ่นอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ได้ร้อยละ 31.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3. ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของคณะกรรมการหมู่บ้าน

คณะกรรมการกลางหมู่บ้าน และผู้นำ ไม่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนไม่สามารถทำนายสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05อธิบายได้ว่า สัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร จะไม่ขึ้นอยู่กับที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า สัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง จะเกิดขึ้นได้จากปัจจัยหลาย ๆ อย่าง ไม่ใช่เฉพาะจากคณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการกลางหมู่บ้าน และผู้นำ เพียงอย่างเดียว จำเป็นจะต้องอาศัยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นสำนักงานพัฒนาชุมชน สำนักงานเกษตรอำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ฯลฯ ที่เข้ามาร่วมดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง หรือแม้แต่ชาวบ้าน ประชาชนในหมู่บ้านนั้น ๆ ที่ร่วมกันดำเนินการ ขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ให้สัมฤทธิ์ผล

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริม และกระตุ้นให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ด้านร่วมติดตามและประเมินผล ให้มากขึ้นกว่าเดิม เพราะเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

1.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริม และกระตุ้นให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด การมีส่วนร่วมในการเสนอข้อดีตัวแทนประชาคมเข้าร่วมเป็นกรรมการจัดซื้อจัดจ้างตามโครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากโครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการตรวจรับงานจ้างตามโครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ให้มากขึ้นกว่าเดิม

1.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริม และพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการเรียนรู้ ให้มากขึ้นกว่าเดิม เนื่องจากเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยให้หมู่บ้านมีการ สืบทอดและใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การบันทึกภูมิปัญญาไว้ในรูปแบบต่าง ๆ และให้ ทุกครัวเรือนมีการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน

1.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรกำหนดนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน และกระตุ้นให้ประชาชน ได้มีโอกาสออกมาร่วมกันดำเนินงาน และมีส่วนร่วมในการพัฒนา หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ด้านร่วมติดตามและ ประเมินผล ให้มากขึ้นกว่าเดิม เพราะจากผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน ไม่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

1.5 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการจัดวิทยากรมาให้คำแนะนำ และให้ความรู้ มีการอบรมแก่ชุมชนให้มีความรู้ในเรื่องการลดรายจ่าย ให้รู้จักวิธีการใช้จ่ายอย่างพอเพียง ควรเปิดโอกาสและส่งเสริมให้ชาวบ้านได้มีอาชีพเสริมให้มากขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับ หมู่บ้านและครอบครัว โดยมีผู้เชี่ยวชาญคอยดูแล และให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด ควรมีการ จัดตั้งคณะกรรมการหมู่บ้าน จัดตั้งสหกรณ์ ในการดูแลการใช้จ่ายในหมู่บ้าน ควรมีการจัด ฝึกอบรม และให้ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ กับชาวบ้าน เพื่อพัฒนาให้หมู่บ้านมีความเจริญรุ่งเรือง ควรมีการจัดเจ้าหน้าที่ มาเพื่อให้ความรู้กับชาวบ้าน เกี่ยวกับการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมและใช้ ทรัพยากร ธรรมชาติอย่างยั่งยืน และควรมีการจัดอบรม จัดงานสังสรรค์ในหมู่บ้านเพื่อเชื่อม ความสามัคคีในหมู่บ้าน และเพื่อให้ชาวบ้านมีความรู้ รักสามัคคี และความเอื้ออาทรต่อกัน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าว โดยทำการเปรียบเทียบกับพื้นที่อื่น ๆ เพื่อที่จะได้ทราบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ของแต่ละพื้นที่

2.2 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วม ของประชาชน ในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง สัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้าน เศรษฐกิจพอเพียง เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มากขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เช่น การพัฒนาเครือข่ายเกษตรกร ภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้นำหมู่บ้าน การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ ที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลของ การพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร